

Művészet és nevelés a PTE Babits Mihály Gimnáziumában

Amikor azon gondolkodom, mi a művészetek szerepe gimnáziumunkban, kicsit úgy érzem magam, mintha belenéznék egy kaleidoszkópba.... Varázslatos, színes képek tárulnak elém, részecskék, mozaikok, melyek egy téma, egy alkotó, egy tanáregyéniség vagy egy művészeti ág körül képpé rendeződnek, majd eltűnnek csak azért, hogy egy másik alakzatban öltessenek újra testet.

Forrás: Sulyok Andrea

Kavalkád. Sokszínűség. Támogató közeg. Így volt ez a kezdetekben is, az 1963-ban uránbányász családok gyermekeinek alapított külvárosi középiskolában, a komarovos években, és így van ez most is, 2024-ben, amikor a Pécsi Tudományegyetem gyakorlóiskolája a Magyar Tehetséggondozó Társaság díját vehette át tehetséggondozó munkájának elismeréseképpen.

A múlt nem választható el a jelentől, a ma sikerei szervesen kapcsolódnak az iskola szellemiségéhez, hagyományaihoz, légköréhez, melyet egykori és jelenlegi kollégáink, dolgozóink, diákjaink alakítottak, formálnak. A nevek, szerveződések felsorolása a terjedelmi korlátok miatt itt nem lehetséges, ezért grafikusán egy szófelhőben mutatom őket be.

Mi az a támogató, ösztönző légkör, mely a Babitsba járó diákokat körülöleli évtizedek óta? Tanáregyéniségek, akik megszólítják a látókörükbe kerülő fogékony diákokat: legyen zene, képzőművészet, színjátszás, újságírás, vagy legújabbán digitális kultúra a hívószó. Tanáregyéniségek, akik nemcsak beszélnek a művészetről, de magas színvonalon

tevékenykednek, mi több, együtt diákjaikkal az adott művészeti ágban, ezáltal még hitelesebbé téve szavaikat, törekvéseiket. Példaképek. Irodalomtanár, aki költő, akinek a versei kötetekben, neves irodalmi folyóiratokban jelennek meg. Kollégája, a testnevelőtanár életre hív egy együttest, mely magyar költők verseit zenésíti meg. Az együttesben tanár és diák együtt zenél és énekel olyan színvonalon, mely kiérdemli nemcsak magyar színpadok, de távoli országok fesztivállátogatóinak figyelmét is.

Kevésbé meglepő, hogy az énektanár jó énekes. De ennyire? Számos műfajban alkot, sok formációval áll színpadra, az együtt éneklés, az öröm és a siker élményével ajándékozza meg a kórushoz csatlakozó jó hangú tanulókat és utat kínál, közösséget teremt, mely a gimnáziumi évek után is összetartja a színpadi szereplésre vágyókat.

Az inspiráló környezet meghozza gyümölcsét, melyre jó példa az, ahogy az 1990-es években, az akkori fiatal kollégák és a diákönkormányzat amatőr rock fesztivált szervezett időről időre nemcsak babitsos, de más iskolákhoz kötődő együttesek számára is. Gróf Balázs 1994-ben érettségizett diákunk így emlékszik erről: „Rockfesztivált is szervezhettünk más gimik zenekarait meghívva. Sőt, maga a Kispál és a borz is fellépett a Babitsban: tagjai az iskola egykori diákjai.

Forrás: Sulyok Andrea

Szóval mindezek együtt biztos segítettek abban, hogy ma is könnyűzenei téren dolgozzak (mint videoklipés, képregényrajzoló). Ja és persze maga az angol. Az első angolos osztályba jártam.”

A művészet az egyén szellemi gazdagodását elősegítő fantasztikus eszköz, mely jótékony célok szolgálatába állítva fontos társadalmi szerepet tölthet be, és egyúttal megtanít arra, hogy adni jó. Elvárásol, jó érzést ad, akár tevékenyen műveli azt valaki, akár befogadóként élvezi. Ezzel együtt integrál, közösséget teremt, erősíti a közösséghez tartozás élményét.

Örökre velem marad az a meghatottság, melyet akkor éreztem, amikor a vörösiszap-katasztrófa képeit látva, művészkollégáimhoz fordultam, hogy segítsünk. Gondolkodás nélkül mondott igent mindenki és hamar összeállt a színvonalas műsor, melyet tehetséges diákjaink és tehetséges tanáraink állítottak színpadra és melynek bevételével hozzá tudunk járulni ahhoz, hogy egy mindenét elvesztett ajkai család talpra álljon.

2013-ban, az akkor 50 éves iskola valami önmagán túlmutatót alkotott. *„Lehengerlő, fenomenális, tiszteletre és irigylésre méltó, de mindenképpen követésre érdemes, ami a pécsi gimiben történt!”* – e szavakkal kezdte adását az ország legnagyobb kereskedelmi televíziójának magazinműsora, melyben a jubileumi tanév leglátványosabb rendezvénye, a Babits 5X mutatkozott be. Különlegessége abban is rejlett, hogy az egész iskola tevékenyen részt vett benne. Rendszergazda, informatikus, zenetanár, testnevelő vált mentorrá, és ha csak egy napra is, a tanár-diák viszonyból, mentor-diák kapcsolat lett, amint a hagyományos osztályéneklési verseny páratlan látványvilágú showműsorba csomagolva testet öltött.¹ Halmos Ádám 2014-ben végzett diákunk volt a rendezvény műsorvezetője. Ma filmrendező, aki az idei október 23-i ünnepségünk vendégeként, az 1956-os témájú dokumentumfilmjét az iskola mai diákjaival közösen nézte és beszélte meg. Gimnazista korára így emlékezett:

„A babitsos éveimre szívesen gondolok vissza, rengeteg - mai napig - meghatározó emlékekkel gazdagodtam itt, filmes szempontból is. Itt találtam olyan dolgozókra - később barátokra - is, akik segítettek pályám elején bevezetni a vágás, forgatás rejtelmeibe, de az iskola lehetőséget biztosított arra is, hogy műsorvezetőként kipróbáljam magam.”

Az amatőr színjátszás nagy hagyományokkal rendelkezik iskolánkban. Nem színészek képzéséről szól, bár diákjaink közül néhányan hivatásuknak választották ezt a pályát. Több egykori kollégánk jó érzéssel szólította meg a kicsit ilyen-olyan okból a keretek közül kilógó, akár problémás diákokat, és persze azokat is, akik kedvet éreztek, hogy megtapasztalják/átéljék a sikert, a dicséretet, fantasztikus élményhez juttatva szereplőt és közönséget egyaránt. A magyar mellett szép eredményeket ért el a francia, az angol és a német nyelvű színjátszás is, nemzetközi projektek, cserekapcsolat, fesztiválok programját színesítve.

Irodalom szakos kollégám osztályokon vagy akár iskolán átívelő, minden résztvevő számára örökké emlékezetes projektnapokat álmódott. Felejthetetlen élmény volt beöltözni a Gatsby-napra, csapatokban vetélkedni a regényhez kapcsolódó kreatív feladatok megoldása közben, mindezt akár angolul, az 1920-as, 30-as évek zenéjét hallgatva, táncát tanulva. Csináltuk. Nemcsak beszéltünk róla. Aki részese lehetett, biztosan soha nem felejtje el.

A Babits-napok vers- és prózamondó versenyein rendre újabb tehetségek tűntek fel. Új műfajként megjelent a slam poetry, melyet Bánki Beni neve fémjelez iskolánkban. Évtizedek óta rendezzük meg a Baranya Megyei Irodalmi Versenyt, melynek különlegessége, hogy mindig egy kortárs

¹ Kerekes András: Babits 5X – Babits Jubileumi Évkönyv 2013, 218. oldal

magyar regény áll a figyelem középpontjában. A versenyen, ahova a szerző is meghívást kap, kreatív feladatokon keresztül csapatokban mérik össze tudásukat a résztvevők. Nem írókat és költőket nevelünk, bár a versenyzők közül többen annyira megszerették az irodalmat és a nyelvművelést a Babits falai között, hogy színész, rendező, dramaturg, műsorvezető vált belőlük.

A mai iskola Minősített Tehetségműhely, az utóbbi években sikeresen pályázik NTP ösztöndíjakra. A forrás olyan újszerű kapcsolódásokra is színvonalas lehetőséget teremt, ahol a már iskolánkba járó és az iskolánkba készülő diákok közösen tevékenykedhetnek egy adott történelmi kor sokoldalú bemutatásán, vagy ahol a különböző művészeti ágak egymást erősítve közösen jelenhetnek meg egy alkotó folyamatban.

A művészet nem lehet kevesek kiváltsága. A Babits Gimnáziumban elkötelezettek vagyunk amellett, hogy minden diákunk múzeum-, kiállítás-, színház- és hangversenylátogatáson vegyen részt. Segítünk abban, hogy értse és élvezze, de mindenképp szükségét érezze az olyan igényes és tartalmas szórakozásnak, mely egy gimnáziumot végzett értelmiségi felnőtt életéből nem hiányozhat. Nevelési törekvéseinket jól összefoglalja a kodályi gondolat, mely szerint: „Az igazi művészet az emberiség emelkedésének egyik leghatalmasabb eszköze...”.

Sulyok Andrea

igazgató
Pécsi Tudományegyetem Gyakorló
Általános Iskola és Gimnázium
Babits Mihály Gimnáziuma